

УДК 327.01(73)

Коротков Д. С.

к. політ. н., доцент,

кафедра міжнародних відносин і політичної філософії

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,

пр. Науки, 9-А, Харків, 61000, Україна

E-mail: Dmytro.korotkov@hneu.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2732-0824>

DOI <https://doi.org/10.32782/2707-5206.2025.39.10>

ГЕОСТРАТЕГІЯ США: ЕВОЛЮЦІЯ ВІД «МАНІФЕСТУ ДОЛІ» ДО «ДОКТРИНИ ДОНРО»

У статті проаналізовано умови формування американського коду месіанського характеру американської нації від Manifest Destiny до Make America Great Again. Зазначається, що суспільна думка США складалася під впливом протестантських догм і подавала світ як арену боротьби «добра» в особі американців зі злом в особі всіх незгодних з ідеєю месіанізму. Фундаментальне переконання з месіанським підтекстом зробило США експансіоністським від самого початку, породивши первісне рішення стати континентальним гігантом, який, урешті-решт, поширить свій месіанський вплив на світовий простір.

Показано, що після Другої світової війни статус США стає статусом «наддержави», а термін «Pax Americana» використовується для опису переваги американської наддержави. Аналізується створення Євроатлантичної системи безпеки, яка зараз знаходиться в кризі. Основною причиною участі США в європейській інтеграції, безсумнівно, було те, що американські політичні еліти, які приймали рішення, і їхні західноєвропейські колеги розглядали це як стратегію «розбудови порядку», яка була необхідною для вирішення радянської загрози.

Звертається увага на сучасні події в американському суспільстві. Перемога Д. Трампа – це не проста зміна прізвища нового президента США, це зміна зовнішньополітичного курсу країни, а після гучних заяв нового президента зміна й світового глобального порядку. Епоха, що почалася з приходом Дональда Трампа до влади, отримала назву «доктрина Донро». Вона співзвучна з «доктриною Монро», яка обумовлювала лідерство США в Західній півкулі майже 200 років. В американській пресі «доктриною Донро» називають домагання Трампа на Канаду, Гренландію і Панамський канал. Настає час дипломатії грошей та угод.

Ключові слова: геостратегія, зовнішня політика Д. Трампа, Manifest Destiny, «Pax Americana», Євроатлантична система безпеки, американський код.

Постановка проблеми. Глобальна структура влади протягом XX століття була реструктурована внаслідок двох світових воєн, появи кількох ключових тем. Ці теми наголошували на балансі як головній основі міжнародних відносин, небажанні панівної сили взяти на себе роль глобального лідерства та вірі у взаємозалежність для сприяння співпраці між урядами й мінімізації конфліктів між державами. Сполучені Штати відіграли унікальну роль у впливі на світову гармонію міжнародної системи та фундаментально сформували основні політичні, економічні й безпекові інститути світу.

Сполучені Штати стали єдиною світовою наддержавою після розпаду Радянського Союзу в 1991 році, не маючи жодної іншої країни, яка могла б конкурувати

з ними. Вони стали світовою державою в той час, коли технологія дає країнам змогу демонструвати свою владу будь-де та швидко діяти у важливих військових справах або економічно впливати. Сполучені Штати мали на меті створити глобальну систему, основу на її основних цінностях – демократії, свободі, багатосторонності й співпраці.

У міру того як світ відходить від епохи домінування США як безперечного світового лідера, ми переходимо до багатополярної епохи, яка характеризується піднесенням багатьох глобальних супердержав, а також середніх і нових держав. Ця зміна в глобальному порядку сигналізує про початок нової фази постамериканської першості.

Дослідження актуальне через загострення геополітичних суперечок між країнами та зміни в геостратегічних пріоритетах адміністрацій президентів США. З огляду на геостратегічні зрушення під час президентства Д. Трампа і загрози, які вони несуть для стабільності у світі, дослідження еволюції геостратегії США має вагомe значення для аналізу сучасних міжнародних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ця проблематика й інші суміжні проблеми в історичній і політичній науці вважаються актуальними й систематично досліджують, як західні, так і вітчизняні фахівці. Актуальним проблемам зовнішньої політики США, зокрема питанням безпеки й оборони, присвячені роботи Дж. Голдберга, Ф. Закарії, Д. Ларісона, Дж. Карафано, Дж. Фрідмана, К. Майєра, П. Міллера, Б. Позена, М. Ханта й ін. Серед українських дослідників, які працюють у цьому напрямі, можна виділити О. Потехіна, В. Копійку, Н. Гордню, М. Рижкова, І. Погорську, С. Федуняка, С. Толстова, Є. Магду й ін.

Метою дослідження є аналіз формування американського коду месіанського характеру американської нації та його використання в геостратегічних концепціях США.

Виклад основного матеріалу. Протягом історії розподіл влади в глобальному порядку завжди зазнавав змін, що призводило до циклічних моделей піднесення та занепаду. Ці зміни, відзначені періодами стабільності й нестабільності, є невід'ємною частиною міжнародної системи. Після розпаду Радянського Союзу біполярна структура холодної війни поступилася місцем однополярному світовому порядку, де домінували Сполучені Штати. Цей перехід дав США змогу взяти на себе роль глобального гегемона, формуючи та зберігаючи встановлений ними ліберальний міжнародний порядок. «Ми, Сполучені Штати Америки, ради Бога, наймогутніша нація у світі – не у світі – в історії світу», – сказав 46 Президент США Дж. Байден у жовтні 2023 р. в інтерв'ю «60 Minutes» (Biden, 2023).

Хоча США не відповідають загальноприйнятому визначенню імперії, вони, безсумнівно, позиціонували себе як одну з наймогутніших держав в історії. За будь-якими показниками США десятиліттями домінували у світовій військовій, економічній, політичній, технологічній і культурній сферах. На думку автора дослідження, американський код месіанського характеру американської нації сформувався в період її зародження.

Дійсно, у зовнішньополітичному курсі США чітко простежується історична спадкоємність щодо досягнення лідерства на міжнародній арені. Так, ідеологічні гасла покладеного на США тягаря відповідальності за підтримання порядку на всій земній кулі тощо в тій чи іншій формі використовують архітектори американської політики від моменту виникнення США. Суспільна думка США склада-

лася під впливом протестантських догм і подавала світ як арену боротьби «добра» в особі американців зі злом в особі всіх незгодних з ідеєю месіанізму. У зовнішній політиці ця ідея оформилася в доктрині «явного призначення – «Маніфест долі» (Manifest Destiny).

Джеймс К. Полк став президентом у 1845 році на явно експансіоністській платформі: придбати Каліфорнію та інші землі на південному заході, анексувати тоді незалежну Республіку Техас і врегулювати суперечку з Великобританією щодо контролю над територією Орегон. Термін «Маніфест долі» ввів журналіст Джон О'Салліван того року в есе, у якому він вихвалявся анексією Техасу й розглядав Каліфорнію (вона була частиною Мексики) як наступну (Scott, 2014). Також Америка мала долю явну, тобто самоочевидну, від Бога окупувати північноамериканський континент на південь від Канади (вона також претендувала на право на територію Орегону, включаючи канадську частину).

Але «Manifest Destiny» був не просто прикриттям американського експансіонізму й виправданням територіальних амбіцій Америки. Це також було міцно закріплено в давньому та глибокому сенсі особливої та унікальної американської долі, вірі в те, що, за словами історика Конрада Черрі, «Америка – це нація, покликана Богом на особливу долю» (Neuman, 2025).

Джон Вінтроп, губернатор колонії Массачусетської затоки, висловив найяскравішу й найдалекосяжнішу думку, що Бог доручив англійським поселенцям у Новій Англії особливу та унікальну місію Провидіння. На борту «Арабелли» представив проект, який Перрі Міллер назвав «дорученням у пустелю», що заклало основу для більшості пізніших версій ідеї про те, що «Америку було провиденціально обрано для особливої долі». Дж. Вінтроп виголосив свою мирянську проповідь безпосередньо перед тим, як він і його попутники висадилися на березі бостонської гавані, місця, запропонованого Дж. Вінтропом, куди їх покликав Бог, щоб побудувати зразкову біблійну спільноту для наслідування протестантами в Англії та інших країнах. «Таким чином, справа стоїть між Богом і нами. Ми уклали з ним Угоду для цієї роботи, ми взяли доручення. «Засновник воістину принесе Америці її нове благочесття, подібне до того, яке сам Бог приніс колись Аврааму. «...Господь ... обере нас для хвали і слави. І люди наступних поколінь скажуть: «Це в Новій Англії створено волею божою». Тому повинні ми мати на увазі, що будемо подібні до міста на Пагорбі, погляди всіх народів будуть спрямовані на нас...» (Winthrop, 1892).

Ці слова, які незліченна кількість американців повторювала впродовж багатьох століть, поступово сформували в американській нації самосвідомість «обраного народу» й породили віру в те, що в ім'я цивілізації вона має право на завоювання народів, які вважає відсталими. Це фундаментальне переконання з месіанським підтекстом зробило Америку експансіоністською від самого початку, породивши первісне рішення стати континентальним гігантом, який, урешті-решт, поширить свій месіанський вплив на світовий простір. Два видатні концепти, що з'явилися відтоді, – «явне приречення» й «американська винятковість» – досі надають «легальність» експансії (військовій, економічній) і військовій гегемонії США.

Останні дискусії з міжнародної історії та міжнародних відносин зосереджуються на природі й масштабах американського домінування у XX столітті. Дослідники М. Хант (Hunt, 2010) [4], К. Майер (Maier, 2006); Айкенберрі (Ikenberry,

2011) та ін. зосереджувалися на питанні, наскільки те, що виникло, варто називати новою «американською імперією», або особливою формою гегемонії. Вони намагалися оцінити, що відрізняє американський випадок від попередніх імперських «систем порядку», зокрема британського «світового порядку» XIX століття. У контексті цих дебатів термін «*Rex Americana*» досі найчастіше використовується для опису переваги американської наддержави після 1945 року, головним чином у «західному світі», а також відносного миру, стабільності й процвітання, які він приніс деяким, але аж ніяк не всім державам і суспільствам, які опинилися у сфері впливу США під час холодної війни. Водночас спостерігається все більш панівна тенденція пов'язувати різні уявлення про «американський мир» із появою нового виду американської імперії, зрештою, «імперії холодної війни». З різних боків було стверджено, що під час холодної війни відбулося безпрецедентне розширення американської «імперії виробництва» й американської «імперії за запрошенням» передусім у Західній Європі.

Наступний аналіз має на меті висунути іншу інтерпретацію того, що він оцінює як нову гегемоністську роль Сполучених Штатів у просуванні одного фундаментального процесу трансформації після Другої світової війни: створення та консолідація не неоімперського «*Rex Americana*» або «імперії за запрошенням», а особливого трансатлантичного мирного порядку, який став ключовим, але також винятковим елементом або будівельним блоком глобального міжнародного миру. Цей порядок кристалізувався навколо ядра нової атлантичної спільноти, яку також можна інтерпретувати як особливе атлантичне міжнародне суспільство. До нього ввійшли Сполучені Штати й держави Західної Європи, включаючи Західну Німеччину; це було підкріплено новим типом американської гегемонії. Його створено завдяки процесам транснаціонального обміну й консультацій, створенню, по суті, спільних, взаємно дозволених і прийнятних проєктів порядку та готовності ключових дійових осіб по обидва боки Атлантики брати участь у складних переговорах із цією метою й збалансувати різні політичні, економічні, культурні й особливо безпекові проблеми та потреби в період, коли Сполучені Штати ставали дедалі очевиднішою переважаючою силою. Те, до чого варто було прагнути, – це спільна заявка, яка, зрештою, вийшла за рамки «реальної політики нульової суми» та призвела до формування нової трансатлантичної системи порядку, що ґрунтувалася не лише на взаємовигідному переплетенні політичних пріоритетів та інтересів, а й на більше ніж просто ідеологічній основі спільних правил, принципів і цінностей (Cohrs, 2018).

Вирішальним елементом нових американських концепцій післявоєнного порядку було просування певної форми (західно)європейської наднаціональної інтеграції в ширшому контексті бажаної трансатлантичної системи. Євроатлантична система базувалася на безпрецедентній архітектурі міжнародних угод і транснаціональних мереж, зокрема Програми відновлення Європи, Північноатлантичного альянсу й ширшої системи взаєморозуміння та зв'язків співпраці, які виникли через і навколо них. Загалом він виявився надзвичайно міцним і законним. Для американських і європейських акторів, які її концептуалізували, ця система мала стати ядром глобального порядку й прикладом для світу. Новий атлантичний мирний порядок став підкріплюватися різними ідеями й ідеологіями цивілізації. Провідні американські політики й особи, які приймають рішення, а також експерти, технократи й широкі американські політичні еліти

прийшли до ідеї нової «атлантичної спільноти», яка базується не лише на взаємозалежності інтересів безпеки й економіки, а й на основних елементах спільної західної «цивілізації» та спільній демократичній культурі уряду й суспільства.

Необхідно зазначити, що основною причиною участі США в європейській інтеграції, безсумнівно, було те, що американські еліти, які приймають рішення, і їхні західноєвропейські колеги стали розглядати це як стратегію «розбудови порядку», яка була необхідною для вирішення радянської загрози.

Ця євроатлантична безпекова система працювала ефективно до 2025 р., до виборів нового президента США. Ніхто з експертів-міжнародників не міг припустити, наскільки Д. Трамп захоче кардинально змінити чи модернізувати євроатлантичну систему безпеки. Бізнесмен перемагає політика? Погрози президента США Дональда Трампа використати економічний тиск, щоб зробити Канаду 51-м штатом, купити Гренландію або, якщо це не вдасться, просто захопити її і вторгнутися в Панаму, повернути побудований американцями Панамський канал у китайців отримали назву «доктрина Донро» (Mastio, 2025). Ця гра слів основана на доктрині Монро 1823 року, яка викладає принципи американської зовнішньої політики, що виключає європейців із розширення своєї ролі в Америці, не помічає, що розкуті слова Д. Трампа перевертають найдовшу ідею доктрини Монро з ніг на голову. На думку автора статті «доктрина Донро» – це глобальна зміна матриці світової системи безпеки.

Як приклад, погляд другої адміністрації Д. Трампа на євроатлантичну систему безпеки й висуває нові вимоги до європейських партнерів США. Мова йде про два геополітичні «гуркоти грому» від Трампа – його розмову з Путіним і заяви глави Пентагону про те, що європейські члени НАТО, якщо немає прямого нападу на них, повинні нести самі тягар усіх військових витрат, у тому числі щодо України. Ми бачимо фундаментальні зміни. Як стверджує С. Коллінсон, «втручання Америки призвело до перемоги у двох світових війнах, які почалися в Європі, а потім гарантували свободу континенту перед лицем радянської загрози. Але під час передвиборної кампанії Трамп сказав, що він може не захищати членів альянсу, які недостатньо інвестували в оборону. Так він відродив одвічну тезу, яку найбільш красномовно поставив Вінстон Черчилль у 1940 році, що «Новий Світ з усією своєю могутністю й міццю» виступить «на порятунок і звільнення старого» (Collinson, 2025).

Дійсно, європейські лідери були приголомшені відкритим зближенням президента США Дональда Трампа й Володимира Путіна та не дуже тонкими натяками на те, що США можуть відмовитися від свого зобов'язання захищати європейських союзників. Водночас адміністрація Трампа заявляє, що не виходить із НАТО й залишається відданою оборонному партнерству з Європою, але попередила, що більше не терпітиме незбалансованих відносин, які заохочують залежність. США планують вивести 20 000 військових із Європи, яких адміністрація Д. Байдена направила на початку війни в Україні. Зазначимо, що непристойна поведінка в Овальному кабінеті президента США щодо В. Зеленського може стати причиною трансформації НАТО. Як стверджує Джеймс Ставрідіс, який обіймав посаду головнокомандувача альянсу в Європі з 2009 по 2013 рік, що «ми можемо побачити кінець НАТО й початок того, що можна було б назвати Організацією європейського договору» (Stavridis, 2025).

Цей переломний момент підкреслює ідеологію Д. Трампа «Америка насамперед» (America first) і його схильність розглядати кожне питання або альянс як

ціннісну пропозицію в доларах і центах (як приклад: ідея з Гренландією та Угода про рідкісні метали з Україною). Велика ідеологічна «холодна війна» в минулому. Гроші перемагають ідеологію в контексті аббревіатури MAGA, що розшифровується як «Make America Great Again» («Зробимо Америку знову великою»).

Варіант фрази «Make America Great Again» уперше популяризований президентом-республіканцем Рональдом Рейганом. Зокрема, кампанію 1980 року він проводив під гаслом «Let's Make America Great Again» – «Зробимо Америку знову великою». MAGA ставить США в центр усього, а решту світу залишає десь на периферії, бажано за високою стіною. Для них міжнародні угоди на кшталт Паризького кліматичного договору чи NAFTA – це кабала, з якої Америку треба «звільнити». Є негативне ставлення до бюрократії, демократичної еліти, глобального лібералізму, головне, це культ особистості. На цю роль дуже підходить Д. Трамп.

Багато хто не сприймав феномен MAGA всерйоз. Навіть кандидатка від демократів Гіллари Клінтон публічно називала прихильників Трампа «купкою нікчем». Однак ентузіазм руху MAGA в поєднанні з непопулярністю Клінтон у деяких сегментах незалежних виборців забезпечили Д. Трампу перемогу у 2017 році в ключових штатах. Сьогодні рух MAGA залишається потужною силою в американській політиці. Приблизно 4–5 із 10 республіканців ідентифікують себе як MAGA-республіканці (Крамаренко, 2025).

Цікавим є опитування Reuters/Ipsos, яке запитало виборців Трампа, що для них означає «Зробити Америку знову великою» (MAGA). Хоча більшість виборців Д. Трампа вважають, що «MAGA» означає «сильніші кордони» та «кращу економіку», вони також визначають його різними способами, зокрема так, що воно означає просто «Дональд Трамп». У відповіді виборців є інші варіанти: антиіммігрант; більше свободи; консервативні судді, кращі міжнародні угоди, нижчі податки, сильніші кордони; краща економіка (рис. 1) (Reuters, 2018).

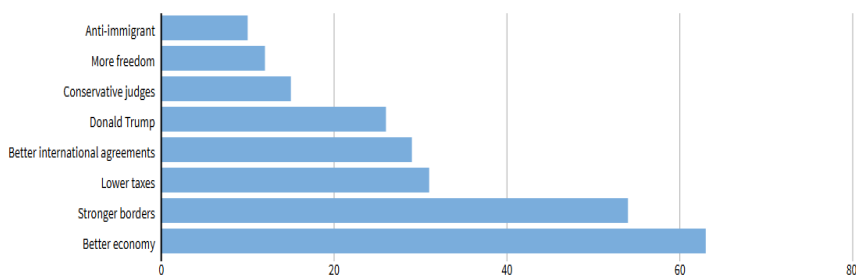

Рис. 1. Відповідь виборців Д. Трампа на запитання «Що для них означає «Зробити Америку знову великою»?

Шлях США до глобального лідерства, безсумнівно, був довгим і складним. Від заснування країни до кінця XIX століття США були складником світової економіки й політики, але фактично Сполучені Штати не мали статусу світового лідера. Проте у XX столітті США змінили свій статус і стали однією з провідних світових сил.

Кілька факторів сприяли тому, що США стали глобальним лідером у XX столітті. По-перше, це економічне зростання країни, що почалося в другій половині XIX століття й підсилювалося у XX столітті завдяки збільшенню обсягів виробни-

цтва, розвитку інфраструктури, залученню інвестицій і збільшенню торгівлі. Другий важливий чинник – військова сила США, яка після Другої світової війни стала найсильнішою у світі. Це дало США змогу зайняти провідну позицію в міжнародній політиці та забезпечити стабільність у світі. Третім чинником була культурна й ідеологічна впливовість США в контексті зовнішньополітичної концепції «м'якої сили». Американська культура, наука, технології та вільний спосіб життя приваблювали людей з усього світу. США були показані як символ свободи й демократії, що стало приводом для інших країн перейти на демократичний лад. Але всі ці фактори завжди будувалися на основі американського коду месіанського характеру американської нації.

Сьогодні загальний баланс сил стає дедалі менш стабільним, і де різниця між миром і війною, що трансформує багато театрів, імовірно, залежатиме від сучасної геостратегії США, яка має будуватися на основі принципів міжнародного права.

Висновки. Отже, на основі викладеного можемо резюмувати таке:

1. Під час становлення США як світового лідера формувалися різноманітні геостратегічні концепції та доктрини: «Маніфест долі», «Доктрина Монро», «Pax Americana», «континенталізм», «монроїзм», «концепція відкритих дверей», «концепція світового лідерства» тощо. США відіграли безпосередньо провідну роль у формуванні нового світового порядку.

2. У зовнішньополітичному курсі США чітко простежується історична спадкоємність щодо досягнення лідерства на міжнародній арені, але є хвили впровадження в зовнішній політики США ідеї американського імперіалізму на основі національних інтересів (В. Мак-Кінлі, Ф. Рузвельт, Д. Трамп).

3. З приходом другої адміністрації Д. Трампа пріоритетом безпеки США буде Індійсько-Тихоокеанський театр на тлі конкуренції з Китаєм і, таким чином, відхід від Європи.

4. Провокація Д. Трампа щодо союзників по НАТО Канади та Данії (яка керує Гренландією) і погрози Панамі викликають проблеми там, де ми не можемо собі їх дозволити, і підривають єдність демократій у протистоянні справжній вісі зла – Китаю, Росії, Північній Кореї та Ірану.

5. «Доктрина Донро» (використання економічного тиску, щоб зробити Канаду 51-м штатом, купити Гренландію або, якщо це не вдасться, просто захопити її і вторгнутися в Панаму, Мексику та трансформація НАТО) – це глобальна зміна матриці світової системи безпеки, нова «шахова» гра США.

References [Список використаної літератури]

- Cohrs, P. (2018). "Pax Americana": the United States and the transformation of the 20th century's global order. *Revista Brasileira de Política Internacional*, 61 (2). URL: <https://www.redalyc.org/journal/358/35860343002/html/#B22/> [in English]. [Cohrs P. "Pax Americana": the United States and the transformation of the 20th century's global order. *Revista Brasileira de Política Internacional*. 2018. Vol. 61. № 2. URL: <https://www.redalyc.org/journal/358/35860343002/html/#B22> (дата звернення: 20.02.2025).]
- Collinson, S. (2025) US relations with Europe will never be the same after Trump's call with Putin. CNN. URL: <https://edition.cnn.com/2025/02/13/politics/us-european-relations-trump-putin-analysis/index.html> [in English]. [Collinson S. US relations with Europe will never be the same after Trump's call with Putin. CNN. 13.02.2025. URL: <https://edition.cnn.com/2025/02/13/politics/us-european-relations-trump-putin-analysis/index.html> (дата звернення: 21.02.2025).]
- Hunt, M.H. (2010) The American Ascendancy: how the United States gained and wielded global dominance how the United States gained and wielded global dominance. *Diplomacy and Statecraft*. 21(3):520-521.

- URL: https://www.researchgate.net/publication/254230988_M_H_Hunt_The_American_Ascendancy_How_the_United_States_Gained_and_Wielded_Global_Dominance [in English]. [Hunt M.H. The American Ascendancy: how the United States gained and wielded global dominance how the United States gained and wielded global dominance. *Diplomacy and Statecraft*. 2010. № 21 (3). P. 520–521 (дата звернення: 13.02.2025).]
- Ikenberry, G.J. (2011) *Liberal Leviathan: The origins, crisis, and transformation of the American world order*. Princeton, N.J.: Princeton University Press. 392 [in English]. [Ikenberry G.J. *Liberal Leviathan: The origins, crisis, and transformation of the American world order*. Princeton, N.J. : Princeton University Press, 2011. 392 p.]
- Joe Biden says 'most powerful nation' US can support both Ukraine and Israel militarily (2023, October). URL: <https://x.com/JoeBiden/status/1713924134885904577> [in English]. [Joe Biden says 'most powerful nation' US can support both Ukraine and Israel militarily. 16.10.2023. URL: <https://x.com/JoeBiden/status/1713924134885904577> (дата звернення: 13.02.2025).]
- Kramarenko, D. (2025). Trump's brainchild. What is the MAGA movement and why it has become a powerful force in the United States. RBC-Ukraine. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/ditishche-trampa-shcho-take-ruh-maga-i-chomu-1736772228.html> [in Ukrainian]. [Крамаренко Д. Дітище Трампа. Що таке рух MAGA і чому він став потужною силою у США. *РБК-Україна*. 13.01.2025. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/ditishche-trampa-shcho-take-ruh-maga-i-chomu-1736772228.html> (дата звернення: 23.02.2025).]
- Mastio, D. (2025). Donald Trump's 'Donroe Doctrine' isn't clever – it's dangerous. Retrived from: <https://www.newsobserver.com/opinion/article298129808.html> [in English]. [Mastio D. Donald Trump's 'Donroe Doctrine' isn't clever – it's dangerous. 2025. URL: <https://www.newsobserver.com/opinion/article298129808.html> (дата звернення: 18.02.2025).]
- Maier, C.S. (2006). *Among empires: American ascendancy and its predecessors*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 346 [in English]. [Maier C. *Among empires: American ascendancy and its predecessors*. Cambridge, MA : Harvard University Press, 2006. 346 p.]
- Neuman, S. (2025) What does Trump mean when he invokes America's 'Manifest Destiny'? *National Public Radio*. 07.02. 2025. URL: <https://www.npr.org/2025/02/07/nx-s1-5287692/manifest-destiny-trump-mars> [in English]. [Neuman S. What does Trump mean when he invokes America's 'Manifest Destiny'? *National Public Radio*. 07.02.2025. URL: <https://www.npr.org/2025/02/07/nx-s1-5287692/manifest-destiny-trump-mars> (дата звернення: 13.02.2025).]
- Reuters. (2018, October) What MAGA means to Trump voters. *Reuters*. URL: <https://fingfx.thomsonreuters.com/gfx/editorcharts/USA-ELECTION-TRUMP-MAGA/0H001BBVZ2XL/> [in English]. [Reuters. What MAGA means to Trump voters. *Reuters*. 202.10.2018. URL: <https://fingfx.thomsonreuters.com/gfx/editorcharts/USA-ELECTION-TRUMP-MAGA/0H001BBVZ2XL/> (дата звернення: 24.02.2025).]
- Scott, D. (2014) The Religious Origins of Manifest Destiny. *Divining America, TeacherServe. National Humanities Center*. URL: <https://nationalhumanitiescenter.org/tserve/nineteen/nkeyinfo/mandestiny.htm> [in English]. [Scott D. The Religious Origins of Manifest Destiny. *Divining America, TeacherServe. National Humanities Center*. 2014. URL: <https://nationalhumanitiescenter.org/tserve/nineteen/nkeyinfo/mandestiny.htm> (дата звернення: 13.02.2025).]
- Stavridis, J. (2025) NATO could be in 'final days', warns former commander as Elon Musk backs leaving alliance. URL: <https://www.lbc.co.uk/world-news/nato-final-days-trump-ukraine/> [in English]. [Stavridis J. NATO could be in 'final days', warns former commander as Elon Musk backs leaving alliance. URL: <https://www.lbc.co.uk/world-news/nato-final-days-trump-ukraine/> (дата звернення: 10.02.2025).]
- Winthrop, J. (1892) A Model of Christian Charity in *A Library of American Literature: Early Colonial Literature, 1607–1675*, Edmund Clarence Stedman and Ellen Mackay Hutchinson, eds. (New York: 1892), 304–307. URL: <https://www.americanyawp.com/reader/colliding-cultures/john-winthrop-dreams-of-a-city-on-a-hill-1630/> [in English]. [Winthrop J. A Model of Christian Charity. *A Library of American Literature: Early Colonial Literature, 1607–1675* / Edmund Clarence Stedman and Ellen Mackay Hutchinson, eds. New York, 1892. P. 304–307 (дата звернення: 23.02.2025).]

Стаття надійшла до редакції 28.02.2025

Korotkov D. S.

Department of International Relations and Political Philosophy
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics,
Nauky av., 9A, Kharkiv, 61166, Ukraine

THE US GEOSTRATEGY: EVOLUTION FROM THE “MANIFESTO OF DESTINY” TO THE “DONRO DOCTRINE”

Summary

The article analyzes the conditions for the formation of the American code of the messianic character of the American nation from Manifest Destiny to Make America Great Again. It is noted that US public opinion was shaped by Protestant dogmas and presented the world as an arena of struggle between “good” represented by Americans and evil represented by all those who disagree with the idea of messianism. A fundamental belief with messianic overtones made the United States expansionist from the very beginning, giving rise to the initial decision to become a continental giant that would eventually extend its messianic influence to the world. It is shown that after the Second World War, the status of the United States became that of a “superpower” and the term “Pax Americana” is used to describe the superiority of the American superpower.

The article analyzes the creation of the Euro-Atlantic security system, which is now in crisis. The main reason for the US involvement in European integration was undoubtedly that American decision-makers – and their Western European counterparts – began to see it as a strategy of “order-building” that was necessary to address the Soviet threat.

The victory of D. Trump is not just a simple change in the name of the new US President, it is a change in the country's foreign policy course, and after the new president's loud statements, a change in the global order. The era that began with Donald Trump's coming to power is called the “Donro Doctrine.” It is in line with the Monroe Doctrine, which has determined US leadership in the Western Hemisphere for almost 200 years. In the American press, Trump's claims to Canada, Greenland, and the Panama Canal are called the Donro Doctrine. The time for diplomacy of money and deals is coming.

Key words: geostrategy, D. Trump's foreign policy, Manifest Destiny, Pax Americana, Euro-Atlantic security system, American code.